

تاریخ: ۱۴۰۲/۹/۳۰ ساعت شروع امتحان: ۸:۰۰ مدت آزمون: ۶۰ دقیقه محل مهر آموزشگاه	به نام خدا مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک یزد دبیرستان شاهدشهیدحیدری 	نام و نام خانوادگی: نام کلاس: پایه و رشته: دهم ادبیات و علوم انسانی نام درس: منطق تعداد سوال و صفحه: ۱۵ سوال و ۲ صفحه
امضاء دبیر:	نمره با حروف:	نمره با عدد:
بارم	منطق در رأس تمام علوم قرار دارد زیرا احکام منطق در تمام علوم جاری است. «فارابی»	
۱/۵	۱ جملات صحیح و غلط را مشخص کنید. جملات غلط را تصحیح کنید.	
	الف) در تصور، اوصافی را به چیزی نسبت می دهیم یا از آن سلب می کنیم. ب) استدلال تمثیلی ممکن است مورد مناقشه قرار گیرد. پ) جزیی و کلی بودن موضوع قضیه مربوط به مصادیق موضوع است.	
۰/۵	۲ مشخص کنید که کدام یک از موارد زیر تعریف و کدام یک استدلال است.	
	الف) می اندیشم، پس وجود دارم. ب) تفکر نقادانه یعنی فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر	
۲/۵	۳ جاهای خالی را تکمیل کنید.	
	الف) میان دو مفهوم «مسلمان و آسیایی» از بین نسبت های چهارگانه، نسبت برقرار است. ب) در طبقه بندی مفاهیم، اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه داشته باشند. پ) مغالطه تعمیم شتاب زده مربوط به استدلال است. ت) قضیه «..... الف ب» سالبه جزئی است.	
۱	۴ مفاهیم زیر را از عام به خاص مرتب کنید.	
	محصولات باغی / میوه درختی / محصولات کشاورزی / میوه < <	
۱	۵ نوع حیطه کلمه های مشخص شده را از بین حیطه های ذهنی، زبانی، خارجی تعیین کنید.	
	دیشب خواب دیدم که <u>درخت</u> حیاطمان نورانی شده بود. گویا به نماز ایستاده بود. صبح که از خواب بیدار شدم دیدم برادرم برای چیدن میوه ها، از <u>درخت</u> بالا رفته. او در حالی که به چیدن مشغول بود، مراقب شاخه های <u>درخت</u> بود که نشکنند و مدام می گفت درختان هر لحظه خدا را عبادت می کنند. در انشای مدرسه که موضوعش درخت بود، نوشتم: « <u>درخت</u> » مثل «دست» با حرف «د» شروع می شود. شاید معنایش این است که شاخه ها مثل دستانی رو به آسمان در حال دعا و نیایش اند.	
۱/۵	۶ انواع تعریف های زیر را مشخص کنید. (لفظی یا لغوی / تعریف از طریق ذکر مصادیق / مفهومی / ترکیبی)	
	الف) اهورامزدا: مرکب از اهورا به معنی سرور بزرگ و مزدا به معنی دانای بزرگ. هر دو کلمه به معنی خدای یکتا ب) مثلث: سه گوشه، شکل سه ضلعی، مانند مثلث قائم الزاویه، مثلث متساوی الاضلاع، .. پ) نداجا: نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران ت) مثلث: شکلی با خطوط بسته که مجموع زوایای داخلی آن ۱۸۰ درجه است. ث) فیلسوف: سقراط، ارسطو، ابن سینا و فیلسوف هستند. ج) انتشارات: سازمانی که فرایند تولید کتاب را برعهده دارد.	
۰/۵	۷ در عبارت زیر امکان چه برداشت های متفاوتی وجود دارد؟	
	به نظر علی احمدی دانشجوی خوبی است.	

۸	نوع دلالت لفظ بر معنا را در عبارات زیر تعیین کنید. (مطابقی / تضمینی / التزامی)	۱
	الف) قیمت ماشین افزایش یافته است. ب) تلویزیون اعلام کرد امروز هوا بارانی است. پ) خانه اش را به غارت بردند. ت) کامپیوترم را تعمیر کردم.	
۹	در عبارات زیر چه مغالطه ای وجود دارد؟	۰/۵
	پرستار: شما نمی توانید وارد بخش مراقبت های ویژه شوید. همراه بیمار: چرا نتوانم! هم دست هایم سالم اند که در ورودی را باز کنم و هم پاهایم سالم اند که وارد شوم.	
۱۰	اشکال تعریف های زیر را بنویسید.	۱
۱۱	الف) موسیقی: معماری زمان ب) حرکت مکانی: به انتقال شیء از مکانی به مکانی دیگر می گویند.	
۱۲	گزینه مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید.	۴
	الف) عبارت «خوشا به حال گیاهان که عاشق نورند.» قضیه (۱- است. ۲- نیست.) ب) تعریف «نقاشی: تصویری کشیده شده بر پارچه با قلم مو» جامع (۱- است. ۲- نیست.) و مانع (۱- است. ۲- نیست.) پ) در صنایع هوایی از (۱- استقرای تمثیلی ۲- تمثیل) استفاده می شود. ت) «سیمرغ» شش حرف ندارد. (۱- قضیه محصوره ۲- قضیه شخصیه) است. ث) در تعریف مفهومی از نسب اربع (۱- عموم و خصوص مطلق ۲- عموم و خصوص من وجه) استفاده می شود. ج) شکل دایره متخارج، مربوط به نسب اربع (۱- عموم و خصوص مطلق ۲- تباین) است. چ) در قضیه «هیچ کس به کلاس نیامد.» محمول، (۱- نیامده است. ۲- آمده به کلاس) می باشد.	
۱۳	مفاهیم جزئی و کلی را مشخص کنید.	۱
	الف) دایره: ب) خلیج فارس: پ) اهوازی: ت) یزد:	
۱۴	نوع استدلال های زیر را از میان اقسام استقرا و قیاس تعیین کنید و قوت و ضعف آنها را مشخص کنید.	۱/۵
	الف) یک ماهه که غذای این رستوران را امتحان کردم. در این مدت نمک غذا متعادل بوده است. پس نمک غذای این رستوران هیچ وقت کم یا زیاد نمی شود. ب) همه تهرانی ها ایرانی هستند. یاسمن تهرانی است. پس یاسمن ایرانی است. پ) ماشینم را زیر تابلو توقف ممنوع پارک کرده بودم. حالا که برگشتم، ماشین در جای خود نیست. احتمالاً پلیس آن را با جرثقیل برده است.	
۱۵	به سوالات زیر پاسخ دهید.	۲/۵
	الف) چرا دانستن مغالطات برای منطق دانان لازم است؟ ب) از حیطة کاربرد منطق دو مورد نام ببرید. پ) اگر کسی برای نظرسنجی سختی کار، فقط نمونه هایی مثل بانک ها را مورد بررسی قرار دهد، کدام شرط استقرای قوی را رعایت نکرده است؟ ت) مصداق را تعریف کنید. ث) استدلال قیاسی را تعریف کنید.	جمع بارم: ۲۰
موفق باشید		

تاریخ: ۱۴۰۲/۹/۳۰ ساعت شروع امتحان: ۸:۰۰ مدت آزمون: ۶۰ دقیقه محل مهر آموزشگاه	به نام خدا مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک یزد دبیرستان شاهدشهیدحیدری 	نام و نام خانوادگی: نام کلاس: پایه و رشته: دهم ادبیات و علوم انسانی نام درس: منطق
امضاء دبیر:	نمره با حروف:	نمره با عدد:
بارم	منطق در رأس تمام علوم قرار دارد زیرا احکام منطق در تمام علوم جاری است. «فارابی»	
۱/۵	۱ جملات صحیح و غلط را مشخص کنید. جملات غلط را تصحیح کنید.	
	الف) در تصور، اوصافی را به چیزی نسبت می دهیم یا از آن سلب می کنیم. غ/ در تصدیق، اوصافی را به چیزی نسبت می دهیم یا از آن سلب می کنیم. ب) استدلال تمثیلی ممکن است مورد مناقشه قرار گیرد. ص پ) جزیی و کلی بودن موضوع قضیه مربوط به مصادیق موضوع است. غ/ جزیی و کلی بودن موضوع قضیه مربوط به مفهوم موضوعه.	
۰/۵	۲ مشخص کنید که کدام یک از موارد زیر تعریف و کدام یک استدلال است.	
	الف) می اندیشم، پس وجود دارم. استدلال ب) تفکر نقادانه یعنی فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر تعریف	
۲/۵	۳ جاهای خالی را تکمیل کنید.	
	الف) میان دو مفهوم «مسلمان و آسیایی» از بین نسبت های چهارگانه، نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار است. ب) در طبقه بندی مفاهیم، اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه تباین داشته باشند. پ) مغالطه تعمیم شتاب زده مربوط به استدلال استقرای تعمیمی است. ت) قضیه «بعضی الف ب نیست.» سالبه جزئیه است.	
۱	۴ مفاهیم زیر را از عام به خاص مرتب کنید.	
	محصولات باغی / میوه درختی / محصولات کشاورزی / میوه محصولات کشاورزی < محصولات باغی < میوه < میوه درختی	
۱	۵ نوع حیطه کلمه های مشخص شده را از بین حیطه های ذهنی، زبانی، خارجی تعیین کنید.	
	دیشب خواب دیدم که درخت حیاطمان نورانی شده بود. گویا به نماز ایستاده بود. صبح که از خواب بیدار شدم دیدم برادرم برای چیدن میوه ها، از درخت بالا رفته. او در حالی که به چیدن مشغول بود، مراقب شاخه های درخت بود که نشکنند و مدام می گفت درختان هر لحظه خدا را عبادت می کنند. در انشای مدرسه که موضوعش درخت بود، نوشتم: «درخت» مثل «دست» با حرف «د» شروع می شود. شاید معنایش این است که شاخه ها مثل دستانی رو به آسمان در حال دعا و نیایش اند.	
۱/۵	۶ انواع تعریف های زیر را مشخص کنید. (لفظی یا لغوی / تعریف از طریق ذکر مصادیق / مفهومی / ترکیبی)	
	الف) اهورامزدا: مرکب از اهورا به معنی سرور بزرگ و مزدا به معنی دانای بزرگ. هر دو کلمه به معنی خدای یکتا تعریف لغوی ب) مثلث: سه گوشه، شکل سه ضلعی، مانند مثلث قائم الزاویه، مثلث متساوی الاضلاع، .. تعریف ترکیبی پ) نداجا: نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران تعریف لغوی ت) مثلث: شکلی با خطوط بسته که مجموع زوایای داخلی آن ۱۸۰ درجه است. تعریف مفهومی ث) فیلسوف: سقراط، ارسطو، ابن سینا و فیلسوف هستند. تعریف از طریق ذکر مصادیق ج) انتشارات: سازمانی که فرایند تولید کتاب را برعهده دارد. تعریف مفهومی	
۰/۵	۷ در عبارت زیر امکان چه برداشت های متفاوتی وجود دارد؟	
	به نظر علی احمدی دانشجوی خوبی است. / به نظر علی، احمدی دانشجوی خوبی است.	

۸	نوع دلالت لفظ بر معنا را در عبارات زیر تعیین کنید. (مطابقی / تضمینی / التزامی)	۱
	الف) قیمت ماشین افزایش یافته است. دالت مطابقی ب) تلویزیون اعلام کرد امروز هوا بارانی است. دالت التزامی پ) خانه اش را به غارت بردند. دالت التزامی ت) کامپیوترم را تعمیر کردم. دالت تضمینی	
۹	در عبارات زیر چه مغالطه ای وجود دارد؟	۰/۵
	پرستار: شما نمی توانید وارد بخش مراقبت های ویژه شوید. همراه بیمار: چرا نتوانم! هم دست هایم سالم اند که در ورودی را باز کنم و هم پاهایم سالم اند که وارد شوم. مغالطه اشتراک لفظ	
۱۰	اشکال تعریف های زیر را بنویسید.	۱
۱۱	الف) موسیقی: معماری زمان واضح نیست. ب) حرکت مکانی: به انتقال شیء از مکانی به مکانی دیگری گویند. دوری است.	
۱۲	گزینه مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید.	۴
	الف) عبارت «خوشا به حال گیاهان که عاشق نورند.» قضیه (۱- است. ۲- نیست). ب) تعریف «نقاشی: تصویری کشیده شده بر پارچه با قلم مو» جامع (۱- است. ۲- نیست). و مانع (۱- است. ۲- نیست). پ) در صنایع هوایی از (۱- استقرای تمثیلی ۲- تمثیل) استفاده می شود. ت) «سیرغ» شش حرف ندارد. (۱- قضیه محصوره ۲- قضیه شخصی است). ث) در تعریف مفهومی از نسب اربع (۱- عموم و خصوص مطلق ۲- عموم و خصوص من وجه) استفاده می شود. ج) شکل دایره متخارج، مربوط به نسب اربع (۱- عموم و خصوص مطلق ۲- تباین) است. چ) در قضیه «هیچ کس به کلاس نیامد.» محمول، (۱- نیامده است. ۲- آمده به کلاس) می باشد.	
۱۳	مفاهیم جزئی و کلی را مشخص کنید.	۱
	الف) دایره: کلی ب) خلیج فارس: جزئی پ) اهوازی: کلی ت) یزد: جزئی	
۱۴	نوع استدلال های زیر را از میان اقسام استقرا و قیاس تعیین کنید و قوت و ضعف آنها را مشخص کنید.	۱/۵
	الف) یک ماهه که غذای این رستوران را امتحان کردم. در این مدت نمک غذا متعادل بوده است. پس نمک غذای این رستوران هیچ وقت کم یا زیاد نمی شود. استقرای تعمیمی / ضعیف ب) همه تهرانی ها ایرانی هستند. یاسمن تهرانی است. پس یاسمن ایرانی است. قیاس / معتبر پ) ماشینم را زیر تابلو توقف ممنوع پارک کرده بودم. حالا که برگشتم، ماشین در جای خود نیست. احتمالاً پلیس آن را با جرثقیل برده است. استنتاج بهترین تبیین / قوی	
۱۵	به سوالات زیر پاسخ دهید.	۲/۵
	الف) چرا دانستن مغالطات برای منطق دانان لازم است؟ مغالطات همچون بیماری هایی هستند که باید از دچار شدن به آنها برحذر بود. از این رو دانستن آنها برای منطق دان لازم است تا بتواند با آن مبارزه کند. ب) از حیطة کاربرد منطق دو مورد نام ببرید. ارزیابی اندیشه های فلسفی / درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن / متقاعد کردن دیگران / جلوگیری از خطا در تعلیم و تعلم / در داد و ستد فریب کلاهبرداران را نخوریم. / تشخیص اطلاعات غلط از اطلاعات درست (دو مورد از موارد بالا) پ) اگر کسی برای نظرسنجی سختی کار، فقط نمونه هایی مثل بانک ها را مورد بررسی قرار دهد، کدام شرط استقرای قوی را رعایت نکرده است؟ نمونه ها باید متفاوت بوده و بیانگر همه طیف های مختلفی باشند که در جامعه آماری ما وجود دارند. ت) مصداق را تعریف کنید. به افراد یا اشیا یی در جهان که مفاهیم بر آنها صدق می کنند، مصداق گفته می شود. ث) استدلال قیاسی را تعریف کنید. در آن مقدمات، ضرورتاً نتیجه را در پی دارند.	جمع بارم: ۲۰
موفق باشید		